

אור הנר

עזר: נדיה אטון

דבר העזר

"ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר"

יום ו' ט"ו כסלו תשפ"ו

כניסת שבת: 16:19

יציאת שבת: 17:10

רבינו תם: 17:43

הזמנים לפי אופק באר שבע

פרשת וישלח

לבית המלמד שהיה במרחק עשרים דקות הליכה מביתנו. אמא לכאורה אנוסה היתה מלשלוח אותנו ללימוד תורה, וצריכים היינו להשאר בבית. אך לא כן אצל אמא! היא הבינה בפשטות שכל יום שילדיה לא ילמדו יחסרו להם קנייני הנפש ויאבדו מגדלותם העתידית. היא לא רצתה לתת ידה לכך בשום אופן בעולם! מה עשתה? היתה מעירה את הגדול שבאחים בשעה חמש לפנות בוקר! ומלבישה לו את בגדי החורף. אז היתה נוטלת אותו בידיה ויוצאת עמו אל הקור המקפיא שבגד דק מכסה את גופה ונעלים קרועות לרגליה. כך במשך עשרים דקות היתה אמא הולכת ובידיה הילד. כשהגיע לבית המלמד פשטה אמא את בגדי החורף מהילד והושיבה אותו ליד התנור כדי לחממו. היא חזרה את הדרך הביתה והלבישה את ילדה השני... וכך אצל השלישי.

שכנותיה היו זועקות עליה: "את תהיי חולה, ותשאירי את ילדיך יתומים גם מאב וגם מאם", אך היא בשלה. בעוז רוחה לא ויתרה ואכן חלתה בדלקת ריאות קשה והיתה בכלל סכנה, אבל לא נכנעה!

סיים הרב מפוניבז' את הסיפור באמרו: "מאמא שאבתי את הכח להקים ישיבה! לנו הילדים היא לא אמרה דבר, אך זהו המסר שחדר אל תוככי נפשי". אין מושג של קשיים. יש ראייה של גדלות! מבט של עתיד היכול להיות מזהיר ויכול חלילה להיות אסון. (דרשו עלינו לדעת ולזכור שמעלת התורה חשובה יותר מכל, והיא המצילה אותנו מכל האויבים שלנו ומהיצר הרע. ועלינו לייקר ולכבד את לומדי התורה. ולקחת חלק גם בלימוד התורה, ומי שקשה לו ללמוד לבד, שיעורי תורה לא חסרים, תורה מונחת בקרן זוית כל הרוצה ליטול יבוא ויטול, יזכנו ה' שבת שלום ומבורך.

מבקש מכבודו, שיואל נא בטובו להתעכב עימנו, ונקיים סעודה חשובה, ועל ידי זה נביא את המשיח, כי בזמן שיש שמחה לחכמים באה הגאולה". נענה רבינו והתנצל בפני הבבא סאלי, באומרו: "אני מצטער, לא אוכל להתעכב, מאחר וממתינים לשיעורי ציבור גדול בבני ברק, וגדול תלמוד תורה אפילו יותר מבניין בית המקדש!"

מרן הרב מפוניבז' רב יוסף שלמה כהנמן ז"ע, אשר בזכותו קיים היום רוב מנין ובנין של עולם שומרי התורה והמצוות, כשהקים את ישיבת פוניבז' פעל במסירות נפש ממש

ש'אין לתארה בכלל. בקושי רב הוא הצליח לקבץ שבעה בחורים שהם היו הגרעין לבית מדרש "לאליף בחורים". לימים סיפר מרן רבי יחזקאל אברמסקי ז"ע שניגשו אליו יהודים ואמרו לו שצריך דחוף לטפל ברב מפוניבז', הוא השתגע לגמרי!...

מהיכן שאב הרב מפוניבז' את הכוחות האדירים לפעול נגד הטבע כדי לקיים תורה? הוא סיפר על כך לימים: "כשהייתי ילד קטן גדלנו שלושה אחים לאמא אלמנה. אימנו היתה ענייה ביותר, וכל בגדי החורף שלנו לא היו אלא מעיל אחד, צעיף אחד, וזוג מגפים אחד. והנה בהגיע החורף הרוסי השלג נערם לגבהים של כמטר, והקור הגיע למעלה מעשר מעלות מתחת לאפס. היינו צריכים להגיע

פירש רש"י: פירשו חז"ל שהוא שרו של עשו (ב"ר עז"ג).

בפרשת וישלח אנו קוראים על המאבק ששרו של עשו נאבק עם יעקב אבינו ע"ה, לפני הפגישה שהוא אמור להיפגש עם עשו. הקשה הגאון הקדוש רבי אלחנן וסרמן זצ"ל הי"ד (קובץ הערות, ביאורי אגדות סימן ו אות ו) מדוע המתין שרו של עשו הוא היצר הרע מלהילחם עם אברהם ויצחק ולא עמד במלחמה אלא דווקא עם יעקב.

ותירץ רבי אלחנן וסרמן תירוץ נפלא: היצר הרע יודע שאף אם יתגבר על האדם להפילו בחטא כלשהו הרי יתכן ש'יתהפך הגלגל' וישוב האדם ויתחזק כנגדו וישיב לו מלחמה. על כן עיקר מלחמתו של היצר היא לבטל את האדם מלימוד התורה ולהפסיקו מלימודו, משום שהכלי מלחמה הגדול ביותר כנגד היצר הרע הוא התורה. ולכן לא נלחם שרו של עשו כנגד אברהם ויצחק, כי אברהם הוא כידוע עמוד החסד ויצחק הוא עמוד הגבורה - העבודה, אך יעקב הוא עמוד התורה, משום כך עיקר מלחמתו הוא לנתק את התורה מישראל.

וכל זאת ללמדנו על החובה להחזיק בתורה בכל עז, ולייקר ולכבד את לומדי התורה ולזכור שהם אלו שמצילים את העולם כולו, ורק בכח התורה ניתן לנצח במלחמות האויבים מבחוץ, ובמלחמת היצר הרע. (באר הפרשה)

על גדולת התורה, יעיד המעשה המבהיל הבא: בשנת התשל"א הגיע רבינו עובדיה יוסף זצ"ל לישיבת 'הנגב' למסור שיעור כללי. לאחר השיעור עלה רבינו עובדיה יחד עם ראש ישיבת הנגב, הגאון רבי יששכר מאיר זצ"ל, למעונו של הבבא סאלי זצ"ל, שחלק לרבינו באותה פגישה כבוד מלכים. הבבא סאלי סיפר לרבינו: "שנים רבות כבר חיכיתי לראות את כבודו, ולמדתי בספרך 'ביע' אומר' עוד בהיותי במרוקו, אך עתה אני

דבר תורה לסעודה שניה

"ויקרא את שמו ישראל"

מקשה אור החיים הקדוש, מדוע שונה יעקב מאברהם בענין של השמות כי הקורא לאברהם אברם עובר בעשה (ברכות יג.) אבל הקורא לישראל יעקב אינו עובר. וכתב טעם מסתבר בזה ששמות בני אדם הם שמות נפשותם, וה' שם שמות בארץ, ודרשו ז"ל בברכות (ז.) מה שדרשו. ואם כן יעקב היה שם נפש שהיתה לו וניתוסף לו רוח אלקים שנקרא ישראל, אבל לא ראוי שיעקר שמו הראשון כי גם הוא יש בו תועלת. אבל באברהם לא נעקר שמו הראשון כי בכלל אברהם יש אברם לכן המצוה לו לקרוא לו בתמידות אברהם. כמו שהשם משפיע על האדם גם האדם משפיע על השם, ולכן השם יעקב יתעלה ויתגדל על ידי באמצעות מעשיו המפוארים של יעקב אבינו, ולכן אין טעם לעקור שם זה. אמנם גם השם אברם יתעלה וישתבח מכל מקום כאשר קוראים לו אברהם אין בזה חיסרון לשם הראשון כי בכלל אברהם כלול גם אברם. ומאידך גיסא אברם אינו כולל אברהם. לכן הקפידו לצוות שכל הקורא לאברהם אברם עובר בעשה. ולכן יש להשתדל לקרוא שמות על שם חכמים וצדיקים שהם קידשו את השמות.

דבר תורה לסעודה ראשונה

"על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה... עד היום הזה"

לפי פשוטו של מקרא, קיבלו בני ישראל את מצוות גיד הנשה, (המצווה השלישית בתרי"ג מצוות) לאות ולזכרון על הפגיעה שנפגע יעקב אבינו בכף ירכו, כשנאבק עם שרו של עשיו ממזרח יבוק (ל"ב, כ"ג - כ"ו). לדברי ר' אהרון הלוי בעל ספר החינוך, נקבעה מצוות גיד הנשה לא רק כזכר ל"ותקע כף ירך יעקב" (ל"ב, כ"ו) אלא בעיקר כזכר למשפט, "ויזרח לו השמש" וכמו שמצינו ביעקב אבינו, שזרחה לו השמש לרפואתו ונושע מהצער והייסורים שגרם לו שרו של עשו - כן תזרח גם לנו, צאצאי יעקב, שמשו של משיח צדקנו, שירפאנו ומצערנו ויגאלנו מכל צר ואויב במהרה בימינו...

דבר תורה לסעודה רביעית

בסיעתא דשמיא מתקריבים אנו לימי חג החנוכה:
ברכות הדלקת נרות חנוכה

נכון הוא שיטול ידיו קודם שיברך על הדלקת נר חנוכה, ועל כל פנים יגרום לעצמו סיבה שיצטרך ליטול את ידיו, ויאמר קודם הברכות "לשם יחוד וכו'", ובברכה ראשונה וכן בשניה יש י"ג תיבות, וצריך לכיין שהם מעוררים י"ג מידות של רחמים, ושתיהן יחד הם כ"ו תיבות, כנגד שם הוי"ה, ברוך הוא. ויאמרם בשמחה, מאחר ובכל מצוה שאדם עושה נבראים ממנה מלאכים, טוב שידליק הנרות כשהוא לבוש בבגד עליון, כמו שהוא הולך לבית הכנסת. ואף על פי שאינו רגיל להיזהר לומר "ויחי נועם" קודם כל ברכת המצוות, במצוה זו כתב הגר"י פלאגי ביפה ללב (ח"ב סק"א), שיהיה לאומרו קודם שיברך.

נוסח הברכה

המדליק נרות חנוכה בלילה הראשון, קודם שידליק יברך שלוש ברכות: "אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר חנוכה, "שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה", "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". ובשאר לילות חנוכה מברך שתי ברכות, שאינו מברך שהחיינו אלא בלילה הראשון, שזכינו להגיע לזמן הדלקת נרות חנוכה. (ילקוט יוסף)

דבר תורה לסעודה שלישית

"ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני. ויאמר אליו מה שמך... ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל"
לא מובן מה השיב המלאך למבוקשו של יעקב. יעקב מבקש שהמלאך יברך אותו, והמלאך עונה לו 'מה שמך?' בנוסף לכך, גם שינה את שמו מ'יעקב' ל'ישראל'. כל ההנהגה הזאת צריכה לימוד והסבר. ונראה כי ידע המלאך שעתיד שם יעקב לחלוף, ואין זה שמו הנצחי, אי לכך הברכה לא תועיל לו כיון שהיא חלה על שם "יעקב", ואילו הוא יקרא בבוא הזמן "ישראל" ונמצא כי שם זה לא נתברך כלל. משום כך, אמר לו להמתין עד שישתנה שמו, ואז תחול עליו הברכה כראוי. בדרך נוספת יש לומר: דברי המלאך בדרך בקשה ותפילה נאמרו. הוא ביקש לצמצם את משמעות הברכה, והתפלל: יהי רצון ש'לא יעקב יאמר עוד שמך', שם "יעקב" שורשו בלשון "עקב", עקב את עשו פעמיים, אך נקרא 'יעקב' בלשון הווה, כלומר: עוקב, וחוזר ועוקב... - שם זה מורה על כוח מיוחד שיעמוד לו לעולם, שיוכל לעקוב את הרע ולגבור עליו. אך שרו של עשו, מבקש להחליף את השם. (פניני הבן איש חי)

לברכה והצלחה

אלמוג לוי
בן שולמית הי"ד

למנוח שלום ברחמי ר"י

שלמה דוד
בן פורטונה
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח שלום ברחמי ר"י

שרה בת לאודה
ינית בת רחל
שמעון בן מרסל
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח שלום ברחמי ר"י

לאה בת
סוליקה רבינו
ז"ל (הי"ד)
ת.נ.צ.ב.ה

למנוח שלום ברחמי ר"י

חנה בת חפסה
ת.נ.צ.ב.ה

דיון משפחתי עם הרב יצחק זילברשטיין

שו"ת עם הרה"ג הרב אורן נזרית

דיני איסור והיתר

שאלה: אדם שקנה טוסטר אובן ושכח להטביל את התבניות והרשת האם אפשר בשעת הדחק להשתמש ברשת ובתבנית של טוסטר אובן ללא טבילה, כגון שצריך להכין אוכל לשבת? תשובה: אפשר להניח עליהם תבנית חד פעמית ולאפות ולבשל עד שיטבול אותם.

שאלה: דג חם שבושל בתנור חלבי נקי משאריות חלב. וננעץ על ידי מזלג בשרי נקי, מה דין הדג ומה דין המזלג? תשובה: הדג והמזלג מותרים.

שאלה: האם אוכלים נאסרים באכילה רק כאשר שהו מתחת למיטה או שמא אסורים באכילה גם כאשר היו מונחים בסמוך לה או מעליה?

תשובה: אוכלים שהיו בסמוך למיטה או מעליה מותרים באכילה לכתחילה. ובעניין אוכלים שהיו מתחת למיטה יש המתירים לאוכלם ויש מחמירים, ויש שרצו לחלק בין מיטה הראויה לשינה ובין מושב דאינו ראוי לשינה וכן בין תבשיל לדבר הנאכל חי כמו שהוא. ומכל מקום בזמן הזה כשקרקע הבתים מרוצפת יש להקל בדבר והוא הדין בקרקע שאינה מרוצפת בצירוף של הפסד מרובה, ועל כל פנים המחמיר תבוא עליו ברכה.

שאלה: האם מותר לאכול ביצים מבושלות שנסדקה קליפתן ועבר עליהן הלילה? תשובה: מעיקר הדין יש להקל אף במאכל ביצה קלופה שעבר עליה הלילה (ואע"ג שהגמרא בנדה מביאה שיש סכנה בזה, מ"מ רבים האומרים כי בזמננו לית לן למיחש לדוח רעה), ובפרט באופן שהונחו הביצים בכלי, וכל שכן כלי בתוך כלי דהוי מכוסה ולא מגולה שמותר. וכל זה דווקא באופן שלא היו הביצים בקליפתן או שלא היו מעורבות במאכל כלשהו או שלא הומלחו, אבל אם היו מעורבות או בקליפתן מותר לאוכלן ללא חשש.

שו"ת עם הרה"ג הרב בנימין חותה

הלכות דיני ממונות

שאלה: האם חייב ליתן טיפ למלצר במסעדה או באולם. תשובה: במקום שנהגו ליתן טיפ למלצר במסעדה חייב האורח במסעדה וכן באולם בעל השמחה ששכר את שירותי האולם חייב ליתן טיפ למלצרים במקום שכן המנהג אבל אורח באולם אינו חייב ליתן טיפ. ואורח במסעדה או בעל שמחה באולם שאינו מעוניין ליתן טיפ צריך שיתנה מראש עם בעל האולם או המסעדה שעל דעת כן הוא שוכר את שירותיהם שאינו מעוניין ליתן טיפ.

שאלה: האוכל מי שמכר את עוונותיו לגוי או ליהודי האם המכירה חלה וזה תופס. תשובה: אין מכירה זו מועילה ואין בזה כלום.

שאלה: להשתתף בהגרלת לוטו או טוטו. תשובה: מעיקר הדין מותר להשתתף בהגרלות לוטו של מפעל הפיס אבל הגרלת טוטו אסורה מכמה טעמים. וגם מהגרלת לוטו ושאר הגרלות של מפעל הפיס שומר נפשו ירחק מהם כי רבים חללים הפיל.

שאלה: האם מותר להחליף בגד פגום או לא פגום בחנות ללא רשות בעלי החנות כגון שאבדה לו החשבונתית ואין לו הוכחת קניה.

תשובה: אם היה פגם בבגד מתחילת הקניה שאז הוא מקח טעות מותר להחליפו ללא רשות אם אין הסכמה מהמוכר בתנאי שלא יהיה חילול השם וגם שלא יגרום נזק לאחרים. ואם רוצה להחליף לא מחמת פגם אלא מחמת שינוי מידה או צבע אין היתר להחליפו ללא רשות בשום פנים.

ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות (בראשית ל"ב, ח')

בסערת מלחמת העולם הראשונה היה המעשה. התקדם פסופה, שטף את פולין והתקדם לתוככי רוסיה. החזית הרוסית נכבשה, הדרכים מלאו פליטים, ועירות נשמו מיושביהן. ובראדיו מבוכה - האויב שועט קדימה, ובעוד ימים ספורים תהיה ראדיו בקו החזית, תחת הפגזות שני הצדדים.

מי יקבל על עצמו את האחריות לשלומם של מאות בחורי הישיבה. האם יש לברח ולהמלט לפני המדינה? להצטרף לרובות הפליטים? והיכן ילכו? ישיבת בני הישיבה? היכן ילמדו? מה יאכלו ובמה יתפללו? הישיבה במקומה יש לה ספק מזון ואפשרות להשגת הלואות. אך בנכר, ועוד בימי מלחמה שהמחירים מאמירים והפרוטה איננה מצויה מהיכן תתקדם? ההתלבטות היתה לא קלה, האחריות היתה כבדה. התלבט מוסד הישיבה, מרן ה'חפץ חיים' וצ"ל, והתלבט ראש הישיבה רבי צבי לוינסון וצ"ל. אבל לא היה פנאי להתלבטות ממשכת, רעמי התותחים כבר נשמעו, במרחק כבר נראו תמורות עשן המתאבדות בקו החזית.

נכנסה משלחת מטעם בני הישיבה, ופנתה לראש הישיבה: הבחורים מטרדים ומבקשים לדעת מה ההחלטה: אם נשארים, צריך להחביא חפצים יקרי ערך מפני הבוזזים, אם בורחים, חייבים הם לארוז מזון בגדים וספרים ולברח.

פנה ראש הישיבה אל תלמידיו ואמר: אתם מטרדים ואני מטרד, ואף רבנו החפץ חיים כן. מה נעשה? הבה נשאל את פי הבוהא יתברך, נטיל את גורל הגר"א, וה' יעזרנו.

כידוע גורל הגר"א נעשה במקרים נדירים על פי המסורת העוברת מדור לדור, ומצריכה קדושה וטהרה גדולה. בסלודין נשא ראש הישיבה תפלה שהבוהא יתברך ינחהו במעשיו. פתח את התנ"ך, והנה ההוראה לפניו: בפרשת וישלח, כשיעקב חשש מעשו נאמר: "ויירא יעקב מאד ויצר לו, ויחץ את העם אשר אתו לשני מחנות". כמה מאירה העצה: למחצית התלמידים יהיה קל לעבר כאן את מארעות המלחמה, ולמחצית השניה יהיה קל יותר להסתדר בגלות כפליטים.

אך ודאי שלא יעשו דבר מבלי לקבל את הסכמת מורם ורבם החפץ חיים וצ"ל. "אלה לרבנו להודיעו על כך", אמר ראש הישיבה. בני המשלחת בקשו רשות להצטרף, והרשות נתנה. החפץ חיים נשא עיניו מספרו, וראה את הבאים. עיניו אורו: "ודאי הגעם בענן ההחלטה אודות העתיד", פתח. "גם אני שומע את רעמי התותחים, גדולה ההתלבטות, רבה האחריות, והצדדים שקולים לכאן ולכאן. מתחלה חשבת, שזה המקום להטיל גורל הגר"א. אך כשעצמתי בדבר, אמרתי לעצמי, למה להטיל גורל, הרי בתורה נתן למצא הוראה והנחיה לכל שאלה.

חשבת, ומצאתי שלמעשה זה פסוק מפרש - הלא ביעקב אבינו נאמר: ויירא יעקב מאד ויצר לו, ויחץ את העם אשר אתו לשני מחנות!..."

לדפואה שלימה

סולטנה
בת פרחת
שמעון יעקב
בן סולטנה

לברכה והצלחה

חיים לוי וב"ב
דון דבקה
הודיה לוי

לדפואה שלימה

זוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
טליה אפרת
בת ענבל שרה

לדפואה שלימה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה מרים
בת רחל

לזיווג הגון

שירה
בת ציפורה

חג הגאולה

י"ט בכסלו

ביום י"ט בכסלו מציינים את חג הגאולה, בס"ד ננסה להבין מהו מהות היום הקדוש הזה.

מהו חג הגאולה?

במסגרת העימותים עם החסידים, הלשינו אנשים על רבי שניאור זלמן בפני השלטון הצארי, כי הוא מורד בממלכות ומסייע לאימפריה העות'מאנית שנלחמה ברוסיה. ההלשנה התבססה בעיקר על העובדה שרבי שניאור זלמן יזם איסוף כספי צדקה ושליחתם ליהודים בארץ ישראל ולחסידים שעלו אליה. כתב המלשינות הוגש בד' בסיון ה'תקנ"ח על ידי יהודי בשם הירש בן דוד מוילנה, ובי' באלול החלה החקירה. באסרו חג סוכות ה'תקנ"ט נאסר רבי שניאור זלמן כשהוא מובל במרכבה שחורה (בה השתמשו באותה עת להובלת מורדים בממלכות) למבצר פטרופבולובסקיה שבפטרבורג, אליה הגיע בתחילת חודש חשוון. במהלך חקירותיו נשאל אודות עיסוקו, ותפקידו.

במקביל למעצר רבי שניאור זלמן נעצרו כשלושים חסידים מווילנא מהסביבה, ובסיום חקירתם נשלחו שבעה מראשי החסידים לפטרבורג. בפקודת הצאר נעצרו באמצע דרכם בעיר ריגא.

לאחר 53 ימים במאסר. שוחרר האדמו"ר הזקן בי"ט בכסלו ה'תקנ"ט והעיד הרבי שבאותו זמן הוא קרא את פרק נ"ה בתהלים, ובאותו רגע שהוא אמר בפיו את הפסוק "פדה בשלום נפשי" (תהלים פרק נ"ה פסוק י"ט),

באותו רגע נכנסו האוסרים והודיעו לו שהוא משתחרר.

והפלא הוא שהרבי השתחרר

ביום שלישי י"ט כסלו ה'תקנ"ט, ומזמור

נ"ה בתהלים הוא מסודר ביום שלישי, עובדה הציינת את יום שחרורו של הרב שהשתחרר ביום שלישי. והפסוק הוא י"ט, המזכיר בדיוק את התאריך שהרבי השתחרר י"ט בכסלו.

מאז מצוין התאריך בחסידות חב"ד כ"חג הגאולה".

החסידים שנעצרו שוחררו וחזרו לביתם בנר חמישי של חנוכה, ויום זה נקבע למועד שמחה על ידי חסידי חב"ד ברחבי רוסיה.

רבי שניאור זלמן נאסר שוב לאחר שנתיים (בשנת ה'תקס"א), לאחר שדיווחו לשלטונות כי תורת החסידות מהווה דת חדשה, וכוללת בתוכה יסודות חתרניים נגד שלטון הצאר. ממעצר זה שוחרר באותה שנה בחג החנוכה. בחג הגאולה שנחוג בסמיכות לחנוכה מציינים גם שחרור זה.

ייסוד היום כחג ומנהגי החג

רבי יוסף יצחק שניאורסון כותב כי לאחר

שחרורו של הרבי נהגו החסידים לחגוג את היום ולאחל זה לזה "חג שמח". באיגרת ששיגר האדמו"ר החמישי של חב"ד, הרש"ב, לקראת י"ט בכסלו בשנת תרס"ב, הגדיר את היום במילים: "היום הזה הוא ראש השנה לדא"ח". מאז מברכים חסידי חב"ד זה את זה ביום זה "לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתבו ותחתמו".

ביום זה מתחיל מחזור הלימוד השנתי (המתקיים במסגרת שיעורי חת"ת (חומש תהילים תניא) היומיים) בפרקי התניא, ספרו של רבי שניאור זלמן.

האירוע המרכזי הנהוג בי"ט בכסלו הוא עריכת התועדויות חגיגיות. בישראל מתקיימת ההתועדויות המרכזית בבית הכנסת בית מנחם בכפר חב"ד.

ביום זה נוהגים חסידי חב"ד ללבוש בגדי שבת, וגם הילדים הולכים לבתי הספר ותלמודי התורה כשהם לובשים בגדים חגיגיים. יש נוהגים לאכול ביום זה דיסת כוסמת (בידיש: "שווארצע קאשע"), שעל פי המסופר הייתה מזונו העיקרי של רבי שניאור זלמן בהיותו במאסר.

בכל בתי הכנסת של חסידי חב"ד ברחבי העולם מתקיימת ביום זה "חלוקת הש"ס": כל מתפלל מקבל על עצמו ללמוד במשך השנה אחת מהמסכתות שבש"ס. זאת, לפי בקשתו של רבי שניאור זלמן בסוף ספרו התניא: "חזקו ואמצו לבבכם כל המייחלים לה', גם לגמור כל הש"ס בכל שנה ושנה ובכל עיר ועיר לחלק המסכתות על-פי הגורל או ברצון... חוק ולא יעבור".

כ' בכסלו

חסידי חב"ד נוהגים להמשיך ולחגוג גם את יום המחרת כ' בכסלו. לפי המסופר בספר "בית רבי", אמור היה רבי שניאור זלמן לבוא לאחר שחרורו אל ביתו של אחד החסידים בפטרבורג, שסייע בשחרורו, אך בטעות הובא לביתו של מתנגד תקיף

לחסידות, שהתגורר בשכנות. האיש הושיב אותו בבית ודיבר בגנותה של החסידות, עד שהחסידים מצאוהו שם. אדמו"ר הזקן כיבד את ה"מתנגד", אך התבטא לאחר מכן כי מעט הזמן ששהה בבית המתנגד היה קשה עבורו יותר מן הישיבה הארוכה בבית הסוהר. מובא שם שבעקבות זאת גם בליל כ' בכסלו עושים משתה ושמחה, משום שעיקר השמחה מלכתחילה הייתה באותו לילה.

ביום זה גם יצא לאור ספר התניא לראשונה, בשנת תקנ"ז. ספר זה (שנדפס שנתיים קודם המאסר) מסמל בעיני החסידים את המהפכה התורנית שהתחוללה בתורת חסידות חב"ד, המיוחסת לתקופת חג הגאולה. מהפך זה כלל בתוכו את הרחבת משנתה של תורת החסידות והפצתה לקהל יעד רחב יותר.

אי"ה ביום שלישי הקרוב י"ט בכסלו נציין את יום

חג הגאולה (באותה שנה שיצא הרבי מהמאסר גם חל י"ט

בכסלו ביום שלישי)

